

Pressmeddelande

Stockholm 10 april 2014 klockan 14:00

AllTele begär besked från PTS om fortsatt datalagring

AllTele har tagit del av och analyserat EU-domstolens dom där domstolen ogiltigförklarar datalagringsdirektivet. AllTeles tolkning är att den svenska implementeringen av direktivet står i strid mot svensk grundlag och EU:s Stadga om de grundläggande rättigheterna. AllTele begär nu omedelbar vägledning från PTS om hur AllTele ska förhålla sig för att inte bedriva verksamhet som strider mot svensk grundlag och grundläggande bestämmelser om mänskliga rättigheter. AllTeles förfrågan till PTS framgår av nedanstående text.

Begäran om råd och vägledning jämlikt 4 § 17 p Förordning (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen

Med anledning av EU domstolens dom den 8 april 2014 i mål C-293/12 med ogiltigförklarande av direktiv 2006/24/EG (Direktivet) får AllTele Allmänna Svenska Telefonaktiebolaget begära PTS råd och vägledning avseende framtida hantering av lagring av uppgifter som genererats eller behandlats av AllTele-koncernen i samband tillhandahållande av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster eller allmänna kommunikationsnät.

Såvitt AllTele förstår har domstolen ogiltigförklarat Direktivet med hänvisning till bl a följande:

Domstolen slår fast att direktivet står i direkt konflikt med artikel 7 och 8 av Europeiska Unionens Stadga om de grundläggande rättigheterna (Rättighetsstadgan) samt genom analogi även i direkt konflikt mot artikel 8 av Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna. Domstolen konstaterar att EU lagstiftaren har överskridit sina begränsningar såvitt avser att den införda lagstiftningen står i strid mot proportionalitetsprincipen i ljuset av artikel 7 och i Rättighetsstadgan.

Domen är uppseendeväckande inte bara för att ett helt direktiv anses ogiltigt utan dessutom för att grunden för ogiltigförklarandet är att det står i strid mot grundläggande mänskliga rättigheter.

Domstolen gör i sina domskäl en prövning av om det går att rättfärdiga intrånget genom tillämpning av bl a proportionalitetsprincipen. Domstolen uttalar inledningsvis att syftet att stävja grov brottslighet i form av t ex organiserad brottslighet och terrorism visserligen ligger i det allmännas intresse men oaktat hur grundläggande detta intresse än är, så anser domstolen att det i detta fall inte föreligger tillräckliga skäl för att rättfärdiga det intrång i grundläggande mänskliga rättigheter som datalagringen enligt Direktivet innebär.

Domstolen kommer fram till att Direktivet inte kan rättfärdigas med tillämpning av proportionalitetsprincipen då Direktivet bl a

- (i) avser i princip alla medborgares i Europeiska Unionen elektroniska kommunikation utan några som helst begränsningar eller kvalifikationer,
- (ii) trots det svåra intrånget i Rättighetsstadgan inte specificerar vilken typ av grov brottslighet som avses utan istället ger fritt spelrum för medlemsstaterna att genom nationell rätt själva avgöra vilken brottslighet som är tillräckligt grov för att ge myndigheterna tillgång till lagrad information,
- (iii) inte innehåller några som helst processuella krav eller krav på oberoende prövning av om inhämtandet av data är i enlighet med gällande rätt och inte heller några krav på hur myndigheten får hantera inhämtad data och där Domstolen närmast förvånat konstaterar att detta kan ske utan prövning av domstol eller oberoende myndighet till säkerställande av att datan inte olovligen utfås eller nyttjas.

AllTele kan konstatera att Domstolen inte i sak uttalar sig emot datalagring, förutsatt att lagringen kan rättfärdigas enligt proportionalitetsprincipen. Domstolen har funnit att Direktivet är för otydligt och ger för stort spelrum för medlemstaterna och att Direktivet därför inte kan rättfärdigas. Domen innebär inte förvånande att domstolen ogiltigförklarar hela Direktivet.

Sverige har implementerat Direktivet genom ändringar i Lag (2003:389 om elektronisk kommunikation (LEK), bl a genom införande av LEK 6 Kap 16a – f §§, ändringar i 6 kap 22 § LEK samt genom införande av Lag (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheterna underrättelseverksamhet (Inhämtdelagen).

Såvitt AllTele förstår har Sverige valt att tillåta inhämtning av uppgifter om abonnemang enligt 6 kap 20 § LEK för all typ av brottslighet utan några som helst krav på kvalificering av om brottsligheten anses som grov eller inte. Detta är en förändring mot tidigare gällande rätt som föreskrev att information om abonnemang kunde utlämnas till myndighet endast om det aktuella brottet kunde leda till fängelse samt att det var så grovt så att det inte kunde bli fråga om böter.

För övriga trafikuppgifter gäller Inhämtdelagen som innehåller en viss kvalificering av brottsligheten i form av föreskrifter om att det aktuella brottet ska kunna leda till fängelse i två år, dock inget krav på att det inte kan bli fråga om böter. Denna senare kvalificering enligt Inhämtdelagen torde enligt AllTeles synsätt inte i överensstämma med EU domstolens dom på krav om att det måste röra sig om grov brottslighet med hänvisning till organiserad brottslighet eller terrorism.

Sverige har mot bakgrund av ovanstående enligt AllTeles tolkning valt att implementera Direktivet med tillämpning av en mycket låg kvalificeringsgrad, vilket är precis de farhågor som EU domstolen framför i domen och som är en av anledningarna till att Direktivet ogiltigförklaras. Vidare framhåller domstolen förvånat att Direktivet har tillkommit utan krav på att inhämtning av uppgifter kan ske först efter inhämtande av domstolsbeslut eller efter granskning av oberoende myndighet. Den svenska implementeringen innebär att inhämtande myndigheter fritt kan begära information utan föregående domstolsbeslut eller granskning av oberoende myndighet. Även här har Sverige valt att tillämpa en lagstiftningslösning som får anses stå i strid mot domstolens syn på hur Rättighetsstadgans och proportionalitetsprincipen ska tillämpas.

Sammanfattningsvis i denna del är det AllTeles uppfattning att den svenska implementeringen av Direktivet är just en sådan implementering som EU domstolen finner stå i strid mot Rättighetsstadgan och rimligen inte borde ha kunnat ske om Direktivet utformats på ett sätt så att det uppfyllt kraven på proportionalitet mellan det allmännas skyddsintresse och privatlivets helgd.

AllTele erhåller regelmässigt förfrågningar från inhämtande myndigheter jämlikt såväl 6 kap 23 LEK som Inhämtdelagen. AllTele har påtagit sig en egen roll som granskare av myndigheternas begäran. AllTele har noterat att inhämtande myndigheter har låg kunskapsnivå om regelverket och får ofta ställa kompletterande frågor för att kunna ta ställning till om data ska lämnas ut eller inte. Inte sällan kommer begäran från myndigheter via e-post eller fax och utan att de ens är underskrivna av behöriga tjänstemän eller med angivande av under vilket lagrum uppgifterna begärs. Den fara för integritetskränkande uppgiftsinhämtnings som den svenska implementeringen har inneburit är helt i linje med domstolens farhågor.

Med anledning av ovanstående föranleds AllTele nu att inhämta PTS råd och vägledning såvitt avser:

- (i) frågan om AllTele omedelbart ska upphöra med lagring av integritetskränkande data, samt
- (ii) om AllTele enligt PTS uppfattning ska fortsätta att lämna ut data till myndigheter i enlighet med 6 kap 23 § LEK samt Inhämtdelagen.

Ett besked i frågan är angeläget och mycket brådskande då AllTele inte vill medverka till verksamhet som enligt EU domstolens bedömning står i strid mot Europeiska Unionens Stadga om de grundläggande rättigheterna. Såvitt AllTele förstår så följer av 2 kap 19 § Regeringsformen att svensk lag inte får stå i strid mot Sveriges åtaganden enligt den Europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (ECHR). AllTeles bedömning är att domstolen i sina uttalanden i domen inte bara gör bedömningen att Direktivet står i strid mot Rättighetsstadgan utan även mot ECHR. Sverige har dessutom i 2 kap 21 § Regeringsformen implementerat proportionalitetsprincipen i den form som åberopas av domstolen vilket leder till bedömningen att den svenska implementeringen av Direktivet inte bara står i strid mot EU-rätt som den tolkas av EU domstolen utan även mot svensk grundlag med tillämpning av EU domstolens synsätt.

Med önskemål om ett ytterst snabbt besked,
Vänligen

Paul Moonga, VD AllTele Allmänna Svenska Telefonaktiebolaget

För ytterligare information:

AllTele

Mobil: +46 (0)70 959 06 66
E-post: paul.moonga@alltele.se

Denna information är sådan som AllTele ska offentliggöra enligt lagen om värdepappersmarknaden och/eller lagen om handel med finansiella instrument.

Om AllTele (www.alltele.se)

AllTele Sverige AB är utmanaren på den svenska tele- och bredbandsmarknaden. Via AllTele LDA levereras fasta och mobila telefoni- och bredbandstjänster samt CATV och IPTV till privatkunder. Via AllTele Företag levereras fasta och mobila telefoni- och bredbandstjänster till företag. Allt paketerat och levererat med fokus på enkelhet, bästa service och funktion.